

Estimadíssims, que Jesús em guardi les filles i els fills!

Fidels, val la pena!

1. Amb aquesta expressió familiar que va inspirar una antiga cançó, sant Josepmaria ens animava a ser molt fidels. Sovint recordo que el 23 d'agost del 1963, en un curs d'estiu a Pamplona, durant una estona de tertúlia amb el nostre Pare, vam cantar aquesta cançó. Alguns van notar que, mentre ens escoltava cantar aquestes paraules, el nostre Pare va repetir en veu baixa *val la pena, val la pena*; ho vam veure com una expressió espontània de la seva viva experiència. Tirar endavant l'Obra havia valgut la pena: tant de treball, tant de patiment, tantes dificultats i, alhora, tanta alegria. La fidelitat és necessàriament alegre, fins i tot amb dolor; amb una alegria en el Senyor, que és la nostra fortalesa (cf. *Ne* 8, 10).

Fidelitat és un concepte ampli, amb significats diversos: «Exactitud o veracitat en la realització d'alguna cosa», «còpia exacta d'un text», «compliment exacte d'un deure, d'una promesa», etc. Especialment rellevant és considerar la fidelitat en la relació entre persones, en el seu aspecte més humanament profund: l'amor. «La fidelitat al llarg del temps és el nom de l'amor».¹ El seu amor autèntic és definitiu, és fidel, encara que pugui fallar per la debilitat humana.

La fidelitat inclou totes les dimensions de la nostra vida, ja que implica la persona en la seva integritat: intel·ligència, voluntat, sentiments, relacions i memòria. Amb aquestes breus pàgines, en el marc del centenari de la fundació de l'Obra, que es va apropant, desitjaria que ara ens aturéssim a meditar en uns quants aspectes, guiats sobretot per textos de sant Josepmaria.

Fidelitat a la vocació, fidelitat a Jesucrist

2. La vocació cristiana, en totes les seves expressions particulars, és crida de Déu a la santedat. Crida de l'amor de Déu al nostre amor, en una relació en la qual precedeix sempre la fidelitat divina: *El Senyor és fidel* (2 *Tes* 3, 3; cf. 1 *Co* 1, 9).

---

¹. BENET XVI, Discurs, 12.V.2010.

«La nostra fidelitat no és més que una resposta a la fidelitat de Déu. Déu que és fidel a la seva paraula, que és fidel a la seva promesa».²

La fe en la fidelitat divina dona força a la nostra esperança, malgrat que la nostra debilitat personal ens porti de vegades a no ser del tot fidels, en les coses petites i, potser, alguna vegada, en les grans. Llavors, la fidelitat consisteix a recórrer — amb la gràcia de Déu— el camí del fill pròdig (cf. *Lc* 15, 11-32). ***La fidelitat a Jesucrist exigeix romandre en vigília contínua, perquè no es pot confiar en les nostres pobres forces. Hem de lluitar sempre, fins a l'últim instant del nostre pas per la terra: aquest és el nostre destí.***³

Necessitem buscar perseverantment la unió amb el Senyor. Busquem, i trobem, aquesta unió amb Jesús a la feina, a la família, en tot...; de manera eminent en l'Eucaristia, en la Penitència i en l'oració. A més, no estem sols; també tenim l'ajuda dels altres, especialment en la direcció espiritual personal. Agraïm aquesta possibilitat, d'obrir la nostra ànima amb sinceritat, per rebre alè i consell en el camí de creixement en el nostre amor a Déu. I on s'alimenta el nostre amor, s'enforteix la nostra fidelitat: ***Enamora't, i no 'el' deixaràs.***⁴

3. La fidelitat es manifesta especialment quan suposa esforç i sofriment. També en això, l'exemple de la nostra Mare, la Mare de Déu fidel, ens il·lumina: «Només es pot anomenar fidelitat una coherència que dura al llarg de tota la vida. El *fiat* de Maria en l'Anunciació troba la seva plenitud en el *fiat* silenciós que repeteix al peu de la creu».⁵

Amb l'ajuda de Déu podem ser fidels, avançar en el camí de la identificació amb Jesucrist: que les nostres maneres de pensar, d'estimar, de veure les persones i el món siguin més i més les seves, mitjançant un començar i recomençar permanent, en què ***la consciència de la nostra filiació divina dona alegria a la nostra conversió.***⁶ Així es farà realitat en les nostres vides l'exhortació de sant Pau als filipencs: *Tingueu els mateixos sentiments que tingué Jesucrist (Fl 2, 5).*

4. La trobada i la unió amb Jesucrist es duen a terme a l'Església, que visiblement és Poble format per molts pobles; constitutivament és Cos de Crist i operativament és sagrament: tota la salvació ve de Crist mitjançant l'Església, molt especialment perquè l'Església *fa l'Eucaristia* i l'Eucaristia *fa l'Església*.

---

². FRANCESC, Homilia, 15.IV.2020.

³. Carta 28.III.1973, núm. 9.

⁴. Camí, núm. 999.

⁵. SANT JOAN PAU II, Homilia, 26.I.1979.

⁶. És Crist que passa, núm. 64.

El fet, sempre comprovable, que l'Església la formem homes i dones dèbils, amb errors, no ha de disminuir el nostre amor per aquesta. Tinguem sempre present que, sobretot, ***l'Església és això: Crist present entre nosaltres; Déu que ve devers la humanitat per salvar-la cridant-nos amb la seva revelació, santificant-nos amb la seva gràcia, sostenint-nos amb la seva ajuda constant, en els petits i grans combats de la vida diària.***⁷

La fidelitat a Crist és, per tant, fidelitat a l'Església. I, a l'Església, intentem viure i fomentar la unió amb tothom, particularment amb els Bisbes i, de manera especial, amb el Romà Pontífex, principi visible d'unitat de fe i de comunió. Mantinguem sempre viu en cadascun de nosaltres el desig del nostre Pare: ***Omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!***

La fidelitat a Jesucrist i a l'Església implica per a nosaltres la fidelitat a la nostra vocació a l'Opus Dei, vivint l'esperit que hem rebut de sant Josepmaria, que ha estat i és veritablement el nostre Pare a l'Obra. Així ho expressava ell en una antiga carta dirigida a tots els seus fills: ***No puc deixar d'aixecar l'ànima agraïda al Senyor, de qui rep el nom tota família, tant al cel com a la terra (Ef 3, 15), per haver-me donat aquesta paternitat espiritual, que, amb la seva gràcia, he assumit amb la consciència plena de ser a la terra només per realitzar-la. Per això, us estimo amb cor de pare i de mare.***⁸ Ser filles i fills fidels de sant Josepmaria és camí vocacional nostre per ser fidels filles i fills de Déu en Crist.

Segurament recordeu aquestes altres paraules del nostre Pare: ***La crida divina exigeix de nosaltres fidelitat intangible, ferma, virginal, alegre, indiscutida, a la fe, a la puresa i al camí.***⁹ Ara només m'aturo per subratllar l'alegria. Una fidelitat que és correspondència lliure a la gràcia de Déu, viscuda amb alegria i també amb bon humor. Com ens ajuda recordar aquestes altres paraules seves!: ***En l'aspecte humà, vull deixar-vos com a herència l'amor a la llibertat i el bon humor.***¹⁰

5. Considerant la fidelitat a l'Obra, no podem sinó pensar en el beat Àlvar. Recordo que el 19 de febrer del 1974, quan el beat Àlvar no hi era, sant Josepmaria va comentar sobre ell: ***Voldria que l'imitéssiu en moltes coses, però sobretot en la lleialtat. (...) Sempre ha tingut un somriure i una fidelitat incomparables.***¹¹ Sovint em fixo en les paraules bíbliques *vir fidelis multum laudabitur* (Pr 28, 20:

---

⁷. És Crist que passa, núm. 131.

⁸. Carta 6.V.1945, núm. 23.

⁹. Carta 24.III.1931, núm. 43.

¹⁰. Carta 31.V.1954, núm. 22.

¹¹. SANT JOSEPMARIA, Notes d'una reunió familiar, 19.II.1974.

l'home lleial serà beneït en abundància), gravades a la llinda d'una porta de la Villa Vecchia, que dona entrada precisament al despatx que va ocupar el beat Àlvar durant molts anys.

Elevo la meva ànima al Senyor també en agraïment per la fidelitat de tantes dones i de tants homes que ens han precedit en el camí i ens han deixat un testimoni preciós d'aquest *val la pena*, evocat a l'inici d'aquestes pàgines.

El nostre Pare deia que tota persona que s'apropi a l'Obra, encara que sigui per un temps breu, sempre tindrà el nostre afecte. Això ho aplicava encara més als qui han estat un temps a l'Obra i després han emprès altres camins; i als qui en alguna ocasió s'hagin sentit ferits, els demanem perdó de tot cor.

Fidelitat apostòlica

6. La vocació cristiana a la santedat, a la identificació amb Jesucrist, és —en totes les seves formes, d'una manera o una altra— vocació apostòlica: ***No hi pot haver la dissociació de la vida interior i l'apostolat, com tampoc no és possible de separar en Crist el seu ésser de Déu-Home i la seva funció de Redemptor.***¹²

En tota època —en la nostra ho veiem de manera impressionant— hi ha al món una set immensa —tantes vegades inconscient— de Déu. Sempre es compleixen de nou aquelles paraules profètiques: *venen dies que enviaré fam al país: no fam de pa ni set d'aigua, sinó fam d'escoltar la meua paraula. Ho dic jo, el Senyor, Déu sobirà (Am 8, 11).*

Quantes vegades haurem meditat aquella vibrant exhortació de sant Josepmaria: ***Estimadíssims, Jesús ens urgeix. Vol que se l'alci de nou, no a la Creu, sinó en la glòria de totes les activitats humanes, per atreure cap a ell totes les coses (Jn 12, 32).***¹³

En experimentar les dificultats que la vida cristiana troba en aquest món —ateisme, indiferència, relativisme, naturalisme materialista, hedonisme, etc.—, potser ve a la memòria l'afirmació de sant Joan: *No estimeu el món ni res del que hi pertany (1 Jn 2, 15)*, que fa referència al que en el món s'oposa a Déu, i que es resumeix en la triple concupiscència (cf. *1 Jn 2, 16*). Però, alhora, el món, criatura de Déu, és bo: *Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna (Jn 3, 16).*

---

¹². *És Crist que passa*, núm. 122.

¹³. *Instrucció*, 1.IV.1937, núm.1.

7. Intentem, com el nostre Pare, *estimar el món apassionadament*,¹⁴ ja que és l'àmbit de la nostra trobada amb Déu i el camí cap a la vida eterna. Un amor que exclou la *mundanitat*: som del món, però no volem ser mundans; també, per exemple, vivint l'esperit i la realitat pràctica de la pobresa, que ens allibera de tants lligams i, amb sentit positiu, ens fa escoltar sant Pau que ens assegura: *Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu (1 Co 3, 22-23)*. El testimoni de vides sòbries i austeres és —avui i sempre— una manera de ser sal i llum en aquest món que hem de transformar amb l'amor de Crist.

Davant d'aquesta realitat —*totes les coses són vostres*—, ens alegrem amb les alegries dels altres, gaudim de totes les coses bones que ens envolten i ens sentim interpel·lats pels reptes del nostre temps. Alhora, sentim molt dins de l'ànima la situació del món, particularment la trista realitat de la guerra, i d'altres situacions de grans necessitats i sofriments de tantíssimes persones, especialment de les més febles. Però, insisteixo, no admetem el pessimisme; al contrari, actualitzem la fe en la vitalitat de l'Evangelí —que és *poder de Déu per a salvar tots els qui creuen (Rm 1, 16)*— i la fe en els mitjans: oració, mortificació, Eucaristia! i treball. Llavors, mantindrem una visió esperançada del món.

La fe és base de la fidelitat. No confiança vana en la nostra capacitat humana, sinó fe en Déu, que és fonament de l'esperança (cf. *He 11, 1*). «Déu és el fonament de l'esperança; però no qualsevol déu, sinó el Déu que té un rostre humà i que ens ha estimat fins a l'extrem, a cadascú en particular i a la humanitat en el seu conjunt».¹⁵

Escoltem de nou el nostre Pare: *Si sou fidels, com a fruit del vostre lliurament callat i humil, el Senyor —per les vostres mans— obrarà meravelles. Es tornarà a viure aquell passatge de sant Lluc: els setanta-dos van tornar plens d'alegria i deien: Senyor, fins els dimonis se'ns sotmeten pel poder del teu nom (Lc 10, 17)*.¹⁶

Fidelitat a la vocació i vida ordinària

8. En la vida de cadascú hi pot haver, de tant en tant, circumstàncies fora del comú, però sabem bé que la unió amb el Senyor i, amb Ell, la nostra missió apostòlica s'han de dur a terme fonamentalment en la vida ordinària: família, treball

---

¹⁴. *Converses*, núm. 118.

¹⁵. BENET XVI, Encíclica *Spe salvi*, núm. 31.

¹⁶. *Carta 24.III.1930*, núm. 23.

professional, amistats, deures socials...: «Aquest és el principal *lloc* de la nostra trobada amb Déu»,¹⁷ ens recordava monsenyor Xavier Echevarría en un dels seus primers escrits.

Trobar el Senyor en tot l'esdevenir de cada jornada suposa descobrir el valor del que és petit, de les coses petites, dels detalls, en els quals tantes vegades podem manifestar l'amor a Déu i l'amor als altres. El mateix Jesús ens ha dit: *Qui mereix la confiança en una cosa molt petita, també la mereix en una de gran, i qui enganya en les coses petites, també enganya en les grans* (Lc 16, 10). Una fidelitat en poca cosa que el Senyor premia amb la grandesa de la seva alegria (cf. Mt 25, 21).

La mateixa experiència personal ens mostra que aquesta fidelitat en *poca cosa* no és una *poquesa*; sinó al contrari: ***La perseverança en les coses petites, per Amor, és heroisme.***¹⁸ És l'amor el que dona el valor més gran a tota la tasca humana. La fidelitat és fidelitat a un compromís d'amor, i és l'amor a Déu el sentit últim de la llibertat. Aquesta llibertat d'esperit dona la capacitat d'estimar el que cal fer, també quan suposa sacrifici i, llavors, es pot experimentar el que Jesús ens assegura: *Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que soc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs, perquè el meu jou és suau, i la meva càrrega, lleugera* (Mt 11, 29-30). I sant Agustí explica: «En el que s'estima, o no se sent la dificultat o s'estima la mateixa dificultat (...). Els treballs dels que estimen no són mai penosos».¹⁹

9. Sabem bé que trobar Déu, estimar Déu, és inseparable d'estimar, de servir, els altres; que els dos preceptes de la caritat són inseparables. Amb el nostre amor fratern, que és senyal cert de vida sobrenatural, construïm la nostra fidelitat i fem més alegre la fidelitat dels altres: *nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida, perquè estimem els germans* (1 Jn 3, 14). Amb quina força sant Josep maria ens anima a viure la fraternitat!: ***Cor, fills meus, poseu el cor en servir-vos. Quan l'afecte passa pel Cor Sacratíssim de Jesús i pel Dolcíssim Cor de Maria, la caritat fraterna s'exercita amb tota la seva força humana i divina. Anima a suportar la càrrega, treu pesos, assegura l'alegria en la lluita. No és quelcom enganxós, és quelcom que enforteix les ales de l'ànima perquè s'alci més alta;***

---

¹⁷. XAVIER ECHEVARRÍA, Carta pastoral, 28.XI.1995, núm. 16.

¹⁸. *Camí*, núm. 813.

¹⁹. SANT AGUSTÍ, *De bo viduitatis*, 21, 26.

*la caritat fraterna, que no busca el seu interès, permet volar per lloar el Senyor amb un esperit de sacrifici gustós.*²⁰

Davant del lloc que, en la nostra vida ordinària, ocupa el treball, podríem considerar —i examinar-nos personalment— sobre tants aspectes que es resumeixen en aquell *santificar el treball, santificar-se en el treball, santificar amb el treball.*²¹ Ara us voldria convidar a meditar sobre com poder convertir millor el treball en oració, que no consisteix només a tenir algun detall de pietat mentre treballem. De tantes maneres ens ho ha explicat el nostre Pare. Rellegim aquestes paraules seves: *Feu doncs el vostre treball sabent que Déu el contempla: laborem manuum mearum respexit Deus (Gn 31, 42). Per tant, la nostra tasca ha de ser santa i digna d'Ell: no només acabada fins al detall, sinó duta a terme amb rectitud moral, amb bonhomia, amb noblesa, amb lleialtat, amb justícia. D'aquesta manera el vostre treball professional no només serà recte i sant, sinó que, també per aquest títol serà oració.*²²

Sovint en el treball també experimentem els nostres límits i defectes; però si, malgrat tot, ens esforcem en aquest *saber que Déu ens contempla*, podrem escoltar dirigides a nosaltres aquelles paraules de sant Pau: *gràcies a ell, el vostre treball no serà inútil (1 Co 15, 58)*; com resumia el nostre Pare: *no es perd res.*

L'aspecte permanent i el mudable en la vida de l'Obra

10. La fidelitat personal a la vocació en l'Obra està necessàriament relacionada amb la fidelitat institucional, és a dir, amb la permanència de l'Obra com a institució en fidelitat al voler de Déu per a ella com ho va transmetre el fundador.

El 2016, el meu predecessor ens va recordar aquestes paraules de sant Josepmaria: *De la mateixa manera que la identitat de la persona es manté al llarg de les diverses etapes del creixement: infantesa, adolescència, maduresa...; en el nostre desenvolupament hi ha evolució: si no, seríem una cosa morta. Es manté incommovible el cor, l'essència, l'esperit, però evolucionen les maneres de dir i de fer, sempre velles i noves, sempre santes.*²³

Comentant aquest text, vaig considerar llavors que és, sobretot, en l'àmbit de l'apostolat personal —que és el principal a l'Obra—, i en el d'orientar amb sentit

---

²⁰ Carta 14.II.1974, núm. 23.

²¹ És Crist que passa, núm. 45.

²² Carta 15.X.1948, núm. 26.

²³ Carta 29.IX.1957, núm. 56.

crisià les professions, les institucions i les estructures humanes, on intentem posar iniciativa i creativitat per arribar al tracte d'amistat sincera amb nombroses persones i portar la llum de l'Evangelí a la societat. Aquesta mateixa iniciativa i creativitat també porta a buscar noves activitats apostòliques dins del mar sense vores que l'esperit de l'Obra ens presenta.

11. Aquesta creativitat es pot entendre com una versió del que, de vegades, s'anomena *fidelitat dinàmica* o, també, *fidelitat creativa*. Una fidelitat que exclou tant el que seria un afany superficial de canvis com una actitud *a priori* contrària davant de tot el que sigui o sembli una certa novetat. ***Per aquesta vocació nostra, som presents en el mateix origen dels canvis rectes que es produeixen en la societat, i també fem nostres els progressos de qualsevol època.***²⁴ Per això, hem de comprendre i compartir les ànsies del nostre temps i, alhora, no pretendre adaptar-nos a qualsevol moda o costum, per molt actual i estesa que es manifesti, si és contrària a l'esperit que Déu ens ha transmès mitjançant el nostre fundador, fins i tot per ser inadequada al to humà i l'aire de família propi de l'Obra. En aquest sentit, ***no hi haurà mai necessitat d'adaptar-nos al món, perquè som del món; ni haurem d'anar darrere del progrés humà, perquè som nosaltres —sou vosaltres, els meus fills—, juntament amb els altres homes que viuen al món, els que feu aquest progrés amb el vostre treball ordinari.***²⁵

També convé tenir en compte que, davant de determinacions establertes per a tota l'Obra (per exemple, relatives als mitjans de formació espiritual: cercles, meditacions, recessos, etc.), és lògic que el discerniment de l'oportunitat de possibles canvis correspongui, en última instància, al Pare amb el Consell General i l'Assessoria Central. D'altra banda, no qualsevol canvi en aquest àmbit és indiferent respecte a l'esperit i s'ha d'estudiar amb prudència. Per la vostra part, no tingueu objeccions a proposar projectes apostòlics als qui dirigeixen la labor, amb esperit d'iniciativa i també d'unitat —sense deixar de remar junts—, amb el desig de portar a moltes persones l'alegria de l'Evangelí. En qualsevol cas, estiguem segurs que «no estem sols per fer l'Obra, ni comptem només amb les nostres pobres forces, sinó amb la força i el poder del Senyor».²⁶

12. Amb la nostra fidelitat personal i la responsabilitat de tots per mantenir la fidelitat institucional, malgrat les nostres limitacions personals, amb la gràcia de Déu podrem construir, a través dels canviants moments històrics, la continuïtat de

---

²⁴ Carta 14.II.1950, núm. 21.

²⁵ Carta 9.I.1932, núm. 92.

²⁶ XAVIER ECHEVARRÍA, Carta pastoral, 28.XI.1995, núm. 11.

l'Obra en fidelitat al seu origen. Es tracta de la continuïtat essencial entre passat, present i futur, pròpia d'una realitat viva. Monsenyor Xavier Echevarría ens animava, el 2015, a demanar a sant Josepmaria que l'Obra arribés al 2 d'octubre del 2028 amb la mateixa puixança i frescor d'esperit que tenia el nostre Pare el 2 d'octubre del 1928.

Així, es podrà fer realitat, per la misericòrdia de Déu, allò que veia sant Josepmaria: *Veig l'Obra projectada en els segles, sempre jove, airosa, guapa i fecunda, defensant la pau de Crist, perquè tothom la tingui. Contribuirem a fer que en la societat es reconeguin els drets de la persona humana, de la família, de l'Església. La nostra labor farà que disminueixin els odis fratricides i les suspicàcies entre els pobles, i les meves filles i els meus fills —fortes in fide (1 Pe 5, 9), fermes en la fe— sabran ungir totes les ferides amb la caritat de Crist, que és bàlsam suavíssim.*²⁷

Encomanant a la nostra Mare santa Maria, Mare de Déu fidel, i a sant Josep, la renovació permanent de la nostra fidelitat, amb tot afecte us beneeix

El vostre Pare

Sernando

Roma, 19 de març de 2022

Copyright © Prelatura Sanctæ Crucis et Operis Dei
(Prohibida tota divulgació pública, total o parcial,
sense l'autorització expressa del titular del copyright)

(Pro manuscripto)

---

²⁷. Carta 16.VII.1933, núm. 26.